

Työsuojeluilmoitus luottamushenkilön epäasiallisesta käyttäytymisestä

Kunnanhallitus 10.02.2025 § 19
199/01.04.01/2024

Valmistelija

Kunnanhallituksen asettama työryhmä

Lemin kunnanhallitukselle on jätetty 14.11.2024 työsuojeluilmoitus luottamushenkilön epäasiallisesta käyttäytymisestä. Työsuojeluilmoituksen tekijä rehtori, toimialajohtaja Sanna Karppinen on kokenut työnsä vaikeutuneen kunnanhallituksen puheenjohtaja Anu Karhun epäasiallisen viestinnän ja työn vaikeuttamisen takia. Kunnanhallitus on 21.11.2024 §164 perustanut toimintavelvollisuutensa täyttämiseksi työryhmän selvittämään asiaa.

Asiaan soveltuvat lainkohdat ovat:

Työturvallisuuslaki 28 §

Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

Laissa tarkoitetun epäasiallisen kohtelun muotoja ovat muun muassa aiheeton arvostelu, mitätöinti, mustamaalaaminen, naurunalaiseksi saattaminen ja osaamisen vähättely. Vastuutonta käyttäytymistä on puolestaan käyttäytyminen ja toiminta, joka häiritsee ja vaikeuttaa koko työyhteisön toimintaa ja aiheuttaa mielipahaa, ärtymystä ja työmotivaation laskua muissa työyhteisön jäsenissä. Vastuutonta työikäytymistä on mm. muiden aiheeton syytely tai muiden osaamista ja työt kyseenalaistava toiminta sekä dramaattiset tunteenpurkaukset ja mielen osoittaminen eri tavoin.

Työturvallisuuslain mukaan häirintään voi liittyä myös työnjohto-oikeuden väärinkäyttöä. Tällaista voi olla esimerkiksi toistuva perusteeton puuttuminen työntekoon, työtehtävien laadun tai määrän perusteeton muuttaminen, sovittujen työehtojen muuttaminen laittomin perustein, epäasiallinen työnjohtovallan käyttäminen ja nöyryyttävä käskyjen antaminen.

§69 Kuntalaki

Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Kunnan on puututtava luottamushenkilön epäasialliseen käyttäytymiseen, mikäli se täyttää työturvallisuuslain häirinnän tai epäasiallisen kohtelun tunnusmerkit. Kunnassa ainoastaan kunnanhallituksella ja valtuustolla on toimintavaltaa puuttua luottamushenkilön epäasialliseen käytökseen. Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on saattaa asia kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Mikäli puheenjohtaja itse on epäasiallisesti käyttäytyvä henkilö, voi hallituksen varapuheenjohtaja viedä asian kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Epäasiallisesta käytöksestä epäilty luottamushenkilö ei voi osallistua asian ratkaisemiseen toimielimessä. Asian käsittelyn kunnanhallituksessa on oltava hyvän hallinnon mukaista ja noudatettava viranomaistoiminnan julkisuudesta annettuja säännöksiä. Kunnanhallituksen on hankittava tarvittavat tiedot asian perustelluksi ratkaisemiseksi ja arvioitava mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve.

Asian selvittäminen

Työsuojeluilmoitus on merkitty tiedoksi kunnanhallituksen kokouksessa 21.11. 2024 §164. Kokouksessa päätettiin kunnanhallituksen toimintavelvollisuuden täyttämiseksi ja asian käsittelyä varten perustaa työryhmä, johon kuuluvat kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Mervi Rings, kunnanhallituksen jäsenet Antti Junni, Esa Makkonen, Jarkko Ovaskainen, Jarmo Tölski ja Nina Värtö sekä kunnanhallituksen varajäsen Tarja Husu-Tuuliainen.

Kunnanhallituksen asettama työryhmä kokoontui yhteensä neljä kertaa. Työryhmä suoritti asianomaisten haastattelut (11.12.2024). Haastatteluiden pohjalta laadittiin yhteenveto, jonka jälkeen työryhmä ja asianomaiset pitivät yhteisen palautekeskustelun (30.1.2025). Työryhmän jäsen Jarmo Tölski ei osallistunut rehtorin haastatteluun. Jarmo Tölski ja Tarja Husu-Tuuliainen eivät osallistuneet työryhmän järjestämään palautekeskusteluun.

Työryhmän johtopäätös

Työryhmä toteaa, että kunnan edustajana myös kunnanhallituksen tehtävänä on edistää nollatoleranssia epäasialliselle kohtelulle ja häirinnälle. Työryhmän suorittamiin haastatteluihin pohjautuen on saatu sellainen kuva, että taustalla on epäasiallista viestintää, negatiivissävyyisiä sähköposteja laajalla jakelulla asioista, jotka eivät kuulu kunnanhallituksen tai kunnanhallituksen puheenjohtajan toimivaltaan. Asianomaisten keskustelujen perusteella kunnanhallituksen puheenjohtajan toiminnassa on havaittavissa osittain epäasiallista viestintää ja osittain kehitettävää vuorovaikutuksessa. Asianomaisilla on myös näkemyseroja epäasiallisesta viestinnästä ja työn vaikeuttamisesta.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi työsuojeluilmoituksen johdosta tehdyt selvitykset ja toimenpiteet
2. todeta, että työsuojeluilmoitus on loppuun käsitelty.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus päätti käsitellä pykälän puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä hallintosäännön §143 mukaisesti. "Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä" (Hallintosääntö §143).

Merkittiin pöytäkirjaan, ettei kunnanhallituksen puheenjohtaja Anu Karhu osallistunut tämän pykälän käsittelyyn (esteellisyys hallintolaki 28.1 § kohta 1).

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen varajäsen Tarja Husu-Tuuliainen osallistui tämän pykälän käsittelyyn.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Mervi Rings toimi puheenjohtajana tämän pykälän käsittelyn ajan.